

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/13/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200043
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8016200043.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci žalobkyne J. M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX, XXX XX R., právne zastúpenej JUDr. Petrom Purdešom, trvale bytom Šrobárova č. 2680/41, 058 01 Poprad, plnomocenstvo na základe Dohody o pracovnej činnosti zo dňa 24.02.2016, proti žalovanému Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom v Bratislave, Želova 2, 829 24 Bratislava 25, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 16. novembra 2015 č. k. ZS 704/00003/2015/R, č. spisu: 129087/35440/2015/923, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/3/2016-105 zo 04. novembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Účastníkom náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 2S/3/2016-105 zo 04. novembra 2016 zamietol žalobu proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 16. novembra 2015 č. k. ZS 704/00003/2015/R, č. spisu: 129087/35440/2015/923, ktorým predsedníčka žalovaného zamietla rozklad žalobkyne a potvrdila rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Prešov, č. ZS 704/00003/2015 o uložení pokuty vo výške 300 Eur za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi R. A., bytom M. XXX/X, XXX XX Y. (ďalej len „pacient“) tým, že:
1/ Nebolo indikované RTG-OPG vyšetrenie za účelom zhodnotenia stavu kosti a zvyškových zubov pred začatím protetickej práce v čeľusti dňa 21.01.2014.
2/ Nebola indikovaná dostatočná parodontologická liečba po vyšetrení parodontu dňa 07.06.2013 - hodnotenie stavu parodontu indexmi CPITN v rozmedzí 2-3, čo svedčí o prítomnosti parodontitídy.

2. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že skutočnosti, ktoré sa kladú za vinu žalobkyne boli

bezpochyby preukázané z obsahu administratívneho spisu. V záujme odborného a objektívneho posúdenia zistených skutočností sa výkonu dohľadu zúčastnili aj odborná konzultantka MUDr. Q. a následne odborné stanovisko bolo zabezpečené aj zo strany prof. MUDr. Q. J., CSc.. Po vykonanom dohľade bol vyhotovený Protokol č. PO 1330/2014 zo dňa 23.09.2014, ktorý bol podkladom rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zo dňa 05.06.2015 pod č. k. ZS 704/00003/2015 č. sp.: 35440/2015/704 č. z.: 63194/2015. Ako je uvedené v prvostupňovom rozhodnutí správny orgán upovedomil žalobkyňu o začatí správneho konania, pričom žalobkyňa bola poučená o svojich procesných právach vrátane možnosti oboznámiť sa s odborným stanoviskom MUDr. D. Q. zo dňa 18.09.2014 a následne so stanoviskom prof. MUDr. Q. J., CSc.. S námietkami a pripomienkami žalobkyne sa správne orgány náležite zaoberali a vysporiadali. Z ustanovenia § 43 ods. 5 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach a dohľade nad zdravotnou starostlivosťou bezpochyby vyplýva, že podkladom pre výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a výkon kontroly správneho poskytovania zdravotnej starostlivosti je zdravotná dokumentácia vedená podľa osobitného zákona č. 576/2004 Z. z., konkrétne ustanovení § 18 až § 25 tohto zákona. Zdravotná dokumentácia je neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti, žalovaný je teda oprávnený posudzovať správnosť poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe zdravotnej dokumentácie vedenej poskytovateľom, teda žalobkyňou. Keďže obsah zdravotnej dokumentácie je odrazom poskytovanej zdravotnej starostlivosti, musí obsahovať aj všetky skutočnosti, (na ktoré žalobkyňa poukazuje, ako na nepotrebné), pretože len z týchto jednotlivých zápisov by bolo možné zistiť a preveriť to, či pacientovi R. A. bola navrhnutá taká liečba, ktorú on odmietol. Avšak v zdravotnej dokumentácii takýto postup zo strany žalobkyne voči pacientovi zachytený nie je. Neindikovanie RTG bolo nedostatkom, za ktorý v správnom konaní bola žalobkyňi uložená pokuta. S poukazom na nedostatočnú parodontologickú liečbu po vyšetrení parodontu dňa 07.06.2013 bolo zistené taktiež porušenie zdravotnej starostlivosti zo strany žalobkyne, ako vyplýva zo záverov stanoviska MUDr. Q.J. a prof. MUDr. J.. Ide o absenciu RTG-OPG vyšetrenia počas celého trvania ošetrovania, toto vyšetrenie informuje o stave kostí zvyškového chrupu pacienta a temporomandibulárneho kĺbu. Bez tohto vyšetrenia podľa obidvoch stanovísk nemôže lekár extraktne stanoviť diagnózu a následnú liečbu. Pacient bol priebežne ošetrovaný na základe zisteného stavu chrupu - bežné konzervatívne a endodontické vyšetrenia pri hodnotení stavu parodontu indexmi v rozmedzí 2-3, ktoré svedčí o prítomnej parodontíte, pritom v zdravotnej dokumentácii je uvedený záznam parodontologického vyšetrenia bez patologického nálezu, ktoré žalobkyňa uviedla pri ošetrovaní očného zubu, na ktorý sa pacient sťažuje ako na neošetrený. Dentálna hygiena bola podľa zdravotnej dokumentácie vykonaná len raz, a to 24.09.2013. Pokiaľ ide o námietku neakceptovania stanoviska predstaviteľa Slovenskej komory zubých lekárov MUDr. H. E., zubnej techničky a zdravotnej sestry, súd považuje stanovisko MUDr. E. za irelevantné v predmetnom konaní a takisto svedectvo zubnej techničky je bezpredmetné, keďže predmetom súdneho konania je rozhodnutie o uložení pokuty za iné porušenie zákona ako to, ku ktorému sa technička vyjadrovala. Ak žalobkyňa namieta, že pacient opakovane odmietal navrhované RTG vyšetrenie, ako aj parodontologickú liečbu, tieto tvrdenia podľa názoru súdu neobstoja, lebo zápis do zdravotnej dokumentácie musí obsahovať aj rozsah poskytnutej zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Neobstoja námietka žalobkyne, že pacient R. A. tieto úkony nechcel absolvovať, keďže zdravotná dokumentácia, ktorá bola žalobkyňou vedená u tohto pacienta v období od 17.03.2008 do 04.07.2014 tomu nenasvedčuje. Nenachádza sa v nej ani jeden záznam o tom, že by pacient odmietol navrhované RTG vyšetrenie, resp. navrhovanú parodontologickú liečbu. Čo sa týka námietky o neprizvaní znalca do správneho konania a použitie odborného vyjadrenia prof. MUDr. Q. J., CSc., aj podľa názoru súdu v súlade s ustanovením § 34 ods. 1 Správneho poriadku na dokazovanie môže správny orgán použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Pokiaľ správny orgán prof. MUDr. Q. J., CSc. prizval na vypracovanie odborného stanoviska nie ako konzultantku úradu, ale ako odborníčku v špecializovanom odbore stomatológia, má súd za to, že žalovaný konal v súlade so zákonom. K odbornému stanovisku profesorky sa žalobkyňa vyjadrila, podávala návrhy tak pred vydaním prvostupňového rozhodnutia, ako aj pred vydaním rozhodnutia žalovaného. Súd považuje odborné stanovisko prof. MUDr. Q. J., CSc. za súladné so správnym poriadkom, za zrozumiteľné, zhodný s odborným stanoviskom prizvanej osoby MUDr. D. Q., pričom ide o upresnenie určitých vyjadrení a skutočností v súlade s predloženou zdravotnou dokumentáciou pacienta R. A.G. pri posúdení tejto odborníčky v špecializovanom odbore stomatológia.

Pokuta bola aj podľa názoru súdu stanovená ako preventívna, nie ako likvidačná, pričom táto výška pokuty bola na dolnej hranici rozmedzia pri ukladaní pokút s poukazom na ustanovenie § 64 ods. 2 písm. a/ zákona č. 581/2004 Z. z., podľa ktorého ustanovenia úrad môže uložiť pokutu ak ide o fyzickú osobu až do výšky 3.319 Eur. Súd nepovažoval chybu v písaní, ktorej sa dopustil žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pričom citoval ustanovenie § 64 ods. 2 písm. b/ zákona, avšak citoval obsah ustanovenia § 64 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona, pričom ide o fyzickú osobu, ktorou žalobkyňa v predmetnom konaní aj bola, a ako fyzická osoba aj vykonávala zdravotnú starostlivosť v prospech pacienta R. A. za takú chybu, ktorá by mala vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd k záveru, že správne orgány správne zistili skutkový stav veci, z toho vyvodili správny právny záver a na základe skutočností, ktoré boli zistené výkonom dohľadu úradu aj rozhodli o výške sankcie za porušenie povinnosti vyplývajúcej žalobkyni z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., preto žalobu žalobkyne zamietol.

3. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalobkyňa, tvrdiac, že v správnom konaní okrem rozkladu podala aj výzvu na oznámenie správneho orgánu pacientovi, že zubnú náhradu nehodnotí ako non lege artis. Žalobkyňa má za to, že táto výzva mala byť vybavená osobitne, nie v rámci správneho konania o uloženie pokuty. Podľa mienky žalovanej sa tak vytratil znak individuálnosti rozhodnutia. Žalobkyňa ďalej namieta porušenie ustanovenia § 3 ods. 4 a 5, § 32 ods. 1 a § 34 ods. 1 a 2 a ods. 4 a 5, § 46 Správneho poriadku a tvrdí, že bola porušená procesná zásada materiálnej pravdy. Žalovaným nebol zistený skutočný stav veci, pretože odborníci žalovaného nikdy nevideli pacienta, preto nemali možnosť posúdiť skutočnú kvalitu práce žalobkyne, čo má byť v rozpore s internými smernicami, resp. metodikou žalovaného. Žalovaný sa v rozhodnutí riadne nevyšporiadal s nevykonaním vyšetrenia pacienta napriek tomu, že tento úkon žalobkyňa navrhovala. Pacient tiež nebol vypočutý ani ako svedok. Žalobkyňa tvrdí, že RTG-OPG ako aj parodontologická liečba boli indikované, avšak pacient obe odmietol pre nedostatok finančných prostriedkov. Stanovisko pani A. malo byť odignorované v rozpore so Správnyim poriadkom. Ak mal žalovaný pochybnosti o vierohodnosti tohto stanoviska, mala byť táto vypočutá ako svedok. Žalobkyňa tiež tvrdí, že žalovaný nedôstojne bagatelizuje stanovisko Slovenskej komory zubných lekárov a jej predstaviteľa MUDr. E.. Zo stanoviska vyplýva, že pred indikáciou snímateľnej protetickej náhrady RTG-OPG nie je obligatórne, ide o neobvyklý postup, z čoho vyplýva, že žalobkyňa nepochybila. Žalovaný ignoruje aj stanovisko zubnej techničky Bc. U. Š. a nakoniec aj sám pacient konštatuje, že zubná náhrada bola v poriadku. Žalobkyňa uvádza, že v zmysle § 43 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z. môže žalovaný inštitúť konzultantov úradu, tzv. pribratých osôb využiť výlučne v rámci dohľadu. Dohľad však bol v čase prizvania profesorky v prejednávanej veci ukončený. Žalobkyňa ďalej zdôrazňuje, že v zmysle § 36 Správneho poriadku je pre odborné posúdenie dôležitých skutočností potrebné využiť inštitúť znalca. Keďže vo veci poskytovania zdravotnej starostlivosti pacientovi neexistuje právna norma, ktorá by stanovovala správnosť medicínskeho postupu, je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce jej kvalifikované posúdenie na základe posudku znalca. Odborník má byť do správneho konania pribratý ako znalec a nie ako konzultant úradu - prizvaná osoba. Žalobkyňa zdôrazňuje, že pri ustanovení znalca je možné odvolať sa proti osobe znalca, čo by ona v tomto prípade urobila. Žalobkyňa však nebola vôbec informovaná o pribratí profesorky do konania. Uvádza tiež, že v oboch prípadoch odborníkov ide o konzultantov úradu, teda osobu s väzbami na orgán, rozhodujúci o sankciách. Má tiež za to, že zdravotnú dokumentáciu pacienta žalovaný zaslal profesorky v rozpore so zákonom a porušil tak normy chrániace osobné údaje pacienta. Žalobkyňa má tiež za to, že výška pokuty uloženej jej žalovaným je neodôvodnená. Zdôrazňuje, že všetky ňou vykonané zdravotnícke úkony boli lege artis v rámci finančných možností pacienta a podľa liečebného poriadku. Pacient vyslovene odmietol ponúknuté diagnostické a protetické alternatívy z finančných dôvodov. Žalobkyňa tvrdí, že odborné stanovisko dr. Q. nie je riadne podpísané. Uvádza, že v telefonickom rozhovore jej dr. Q. povedala, že nekonštatovala žiadne závažné pochybenie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Pokiaľ ide o nevykonané RTG-OPG vyšetrenie, žalobkyňa považuje za absurdné, že zdravotná poisťovňa VŠZP, a. s. pre obdobné prípady nežiada ani vcelku neprepláca tento typ vyšetrenia a štátny orgán vykonávajúci dohľad tento úkon označí za štandard a od poskytovateľov ho vyžaduje aj keď ho cez poistenie plne negarantuje a pacient ho nechce platiť. K obsahu stanoviska prof. J. žalobkyňa uvádza, že z jej vyjadrení vyplýva, že žalovaný jej nedodal celú dokumentáciu, profesorka sama konštatuje, že z podkladov, ktoré má, je väčšina nečitateľná, z čoho

plynie, že celú vec nemohla posúdiť komplexne. Nikdy nevidela pacienta a z väčšej časti sa zaoberá nedostatkami dokumentácie, nie poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Žalobkyňa považuje zistenia profesorky za zmätočné a nezrozumiteľné. Slovenská legislatíva nepriznáva žalovanému právomoc stanoviť presný a jediný správny postup liečby v tom - ktorom prípade. Žalovaný posudzuje každý prípad inak a chýba mu ucelenejšia koncepcia posudzovania v stomatológii. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 04.11.2016 č. k. 2S/3/2016-105 tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

4. Ku kasačnej sťažnosti žalobkyne sa vyjadril žalovaný tak, že uviedol, že žalobkyňa bola v súlade s § 18 správneho poriadku riadne upovedomená o začatí správneho konania. Správny poriadok neustanovuje výslovné obsahové náležitosti tohto procesného úkonu, avšak z doručeného upovedomenia je zrejmé, ktorý správny orgán správne konanie začína, právny dôvod konania a popis skutku. Prvostupňový správny orgán uviedol v upovedomení len mylne ustanovenie zákona, ktoré upravuje maximálnu výšku pokuty. Táto nesprávnosť však nemá vplyv na zákonnosť konania. Podľa § 43 ods. 5 tohto zákona podkladom na výkon kontroly správneho poskytovania zdravotnej starostlivosti je zdravotná dokumentácia vedená podľa osobitného zákona, pričom táto je nedeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti a má informatívny, dokumentačný, ako aj dôkazný charakter. Tvrdenie žalobkyne o nevyhnutnosti vyšetrenia pacienta počas výkonu dohľadu nemá oporu v zákone ani interných smerniciach žalovaného tak, ako to uvádza žalobkyňa. Navyše v správnom konaní bola táto námietka irelevantná vo vzťahu k nedostatkom, za ktoré bola uložená pokuta. Uvádza ďalej, že rozhodovanie o rozsahu dokazovania spadá do výlučnej kompetencie správneho orgánu. Správny orgán je pritom povinný rešpektovať zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania. Žalovaný má za to, že v rámci správneho konania zistil všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie a za týmto účelom si obstaral všetky podklady a vykonal šetrenia, ktoré sú nevyhnutné na objasnenie vecí, a ktoré sú podkladom pre vydanie rozhodnutia o uložení pokuty. Na základe uvedeného v súlade so zásadou hospodárnosti žalovaný nepovažoval za potrebné pristúpiť k doplneniu dokazovania nariadením ústneho pojednávania za účelom vypočutia pacienta - svedka. Žalovaný tiež v rozhodnutí náležite odôvodnil, prečo neprihliadal na písomné vyjadrenie zdravotnej sestry žalobcu. Nad rámec uvedeného však zdôrazňuje, že ani tvrdenia zdravotnej sestry žalobkyne, týkajúce sa konštatovaných nedostatkov, za ktoré bola v rámci správneho konania žalobkyni uložená pokuta, nemajú oporu v zdravotnej dokumentácii. Žalovaný sa už v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia vysporiadal s návrhom žalobcu a uviedol dôvod, prečo neakceptoval doložené stanovisko prezidenta Slovenskej komory zubných lekárov. Tento totiž odpovedal na telefonicky položené otázky, jeho odpovede preto sú aj všeobecné, bez komplexného a individuálneho posúdenia poskytovanej zdravotnej starostlivosti pacientovi. Žalovaný má naďalej za to, že takéto stanovisko vydané bez zdravotnej dokumentácie pacienta nie je možné v predmetnej veci akceptovať. Žalovaný ďalej uvádza, že Bc. U. Š.W., súkromná zubná technička ako samostatný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nebol dohliadaným subjektom zo strany žalovaného, ani požiadaný o vyjadrenie, pričom vyjadrenie nebolo správne orgánu doručené ani zo strany žalobkyne. Žalovaný zároveň toto vyjadrenie, zaslané zubnou techničkou z vlastnej iniciatívy, považuje za pre rozhodnutie irelevantné. Je povinnosťou správneho orgánu zistiť skutočný stav vecí a za týmto účelom si zaobstará relevantné podklady. Na dokazovanie skutočného stavu vecí možno použiť všetky prostriedky, vedúce k určenému cieľu a sú v súlade s právnymi predpismi. Postup správnych orgánov teda bol v súlade s § 32 Správneho poriadku, keď si v správnom konaní v záujme objektívneho posúdenia zistených skutočností listinný zaobstaral dôkaz - odborné vyjadrenie z 27.04.2015 prof. MUDr. Q. J., CSc., odborníčky v špecializačnom odbore stomatológia. Pokiaľ ďalej žalobkyňa namieta potrebu vydať znalecký posudok, žalovaný zdôrazňuje, že za otázky vyžadujúce odborné posúdenie treba považovať skutočnosti, na posúdenie ktorých je nevyhnutná odborná spôsobilosť iného druhu, než má konajúci správny orgán. Až keď nie sú vytvorené predpoklady na odborné posúdenie, správny orgán ustanoví znalca. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na doterajšiu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. K námietke žalobkyne, že žalovaný používa termín „konzultant úradu“ pre prizvanú osobu v rámci výkonu dohľadu ako aj pre odborníčku, ktorá v rámci správneho konania vypracovala odborné stanovisko, žalovaný uvádza, že tento všeobecný termín používa pre všetkých odborníkov, ktorí vykonávajú konzultačnú činnosť pre žalovaného. Prof. MUDr. Q. J., CSc. nemala v danom prípade postavenie

prizvanej osoby podľa § 43 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z.. Žalovaný nemá povinnosť pred obstaraním listinného dôkazu upovedomiť účastníkov správneho konania, ale umožniť im, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli k jeho podkladu a spôsobu zistenia vyjadriť, ako aj k osobe odborníčky, ktorá ho vypracovala. Vo vyjadrení zo dňa 12.05.2015 k novoobstaranému podkladu pre rozhodnutie žalobkyňa len hypoteticky uviedla, že ak by bola prof. J. ustanovená ako znalec, by sa bola odvolala. Vo svojom vyjadrení však nekonkretizovala dôvody, resp. výhrady voči jej osobe, ktorými by sa mal žalovaný ďalej zaoberať. Žalovaný má za to, že len vyslovený nesúhlas s osobou odborníka nie je možné považovať za pochybnosť o nezaujatosti osoby. Žalovaný považuje odborné stanovisko prof. MUDr. Q. J. za zrozumiteľné a zhodné s odborným stanoviskom prizvanej osoby v rámci výkonu dohľadu v tej časti, v ktorej sa konštatuje ako nedostatok neindikovanie RTG - OPG vyšetrenia a absencia parodontologickej liečby. Odborníčka pri vypracovaní odborného stanoviska vychádzala z kompletnej zdravotnej dokumentácie tak, ako bola predložená žalobkyňou. Žalovaný ďalej poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Szd/2009, podľa ktorého posúdenie, či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne, patrí do správnej úvahy žalovaného. Ide o odborné otázky, pri ktorých je žalovaný ako orgán dohľadu kompetentný vysloviť svoj odborný právny názor v rámci správnej úvahy za pomoci konzultantov. Obrana žalobkyne, že pacient odmietol opakovane navrhované RTG vyšetrenie, ako aj parodontologickú liečbu neobstojí vzhľadom na absenciu záznamov o indikácií uvedených výkonov a ich odmietnutí pacientom v zdravotnej dokumentácii. Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že súd úplne zistil skutkový stav veci, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Navrhuje preto, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 492 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne je nedôvodná a ako takú je potrebné ju zamietnuť.

6. Podľa § 1 písm. d/ bod 2. zákona č. 581/2004 Z. z. tento zákon ustanovuje dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorým je dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

7. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. úrad v rámci výkonu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou vykonáva:

- a) dohľad na diaľku nad zdravotnými poisťovňami, platiteľmi poistného, poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, poistencami a inými osobami, ktorým osobitný predpis ukladá povinnosti,
- b) dohľad na mieste nad zdravotnými poisťovňami, platiteľmi poistného a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (ďalej len „dohliadaný subjekt“).

8. Podľa § 50 ods. 2 písm. a/ zákona č. 581/2004 Z. z. ak úrad pri výkone dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti zistí, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, lebo ak úrad zistí porušenie povinností ustanovených v § 46 ods. 1 podľa závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti pokutu (§ 64 ods. 2).

9. Podľa § 64 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona úrad môže uložiť pokutu, ak ide o fyzickú osobu až do výšky 3.319 Eur.

10. Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 581/2004 Z. z. podkladom na výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a na výkon kontroly správneho poskytovania zdravotnej starostlivosti je zdravotná dokumentácia vedená podľa osobitného zákona. 61aa) Podkladom na výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a podkladom na výkon kontroly správneho poskytovania zdravotnej starostlivosti je aj vyhodnocovanie elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke osobou oprávnenou na výkon dohľadu v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom; 61ab) osoba oprávnená na výkon dohľadu prístupuje k elektronickým zdravotným záznamom prostredníctvom elektronickeho preukazu zdravotníckeho pracovníka. 61ac)

11. Podľa § 43 ods. 11 zákona č. 581/2004 Z. z. na výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. 62)

12. Podľa § 1 zákona o zdravotnej starostlivosti č. 576/2004 Z. z. (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“) tento zákon upravuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti.

13. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotní pracovníci vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby, zvýšenie kvality jej života a zdravého vývoja budúcej generácie; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

14. Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z. z. je zdravotná dokumentácia súbor údajov o zdravotnom stave osoby, o zdravotnej starostlivosti a o službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti tejto osobe.

15. Podľa § 2 ods. 9 zákona č. 576/2004 Z. z. je diagnostika zisťovania a hodnotenie zdravotného stavu osoby a v prípade zistenia poruchy zdravia alebo choroby určenia závažnosti poruchy zdravia alebo choroby; jej výsledkom je určenie choroby.

16. Podľa § 2 ods. 10 zákona č. 576/2004 Z. z. liečba je vedomé ovplyvnenie zdravotného stavu osoby s cieľom navrátiť jej zdravie, zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej zdravotného stavu alebo zmierniť prejavy a dôsledky jej choroby.

17. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

18. Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z. z., neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je vedenie zdravotnej dokumentácie (§ 2 ods. 6).

19. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný informovať o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (ďalej len „poskytnúť poučenie“), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a, § 44 ods. 6, § 44b ods. 2),

a) osobu, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, alebo aj inú osobu, ktorú si táto osoba určila,
b) zákonného zástupcu, opatrovníka, poručníka, inú fyzickú osobu ako rodič, ktorá má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, osobu, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, osobu, ktorá má dieťa v pestúnskej starostlivosti, osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do starostlivosti, budúceho osvojiteľa, osobu, ktorá má dieťa zverené podľa osobitných predpisov, 4a) alebo štatutárneho zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o uložení neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia alebo rozhodnutie súdu o uložení ochranného výchovy 5) (ďalej len „zákonný zástupca“), ak osobou, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je maloleté dieťa, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony (ďalej len „osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas“) a vhodným spôsobom aj osobu nespôsobilú dať informovaný súhlas.

20. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný

súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 40 ods. 2).

21. Podľa § 6 ods. 10 zákona č. 576/2004 Z. z. spôsob poučenia, obsah poučenia, odmietnutie poučenia, informovaný súhlas, odmietnutie informovaného súhlasu a odvolanie informovaného súhlasu sú súčasťou zápisu do zdravotnej dokumentácie (§ 21). Ak informovaný súhlas dal zákonný zástupca (odsek 5 písm. b/), súčasťou zápisu do zdravotnej dokumentácie je aj vyjadrenie osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti.

22. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z., zápis do zdravotnej dokumentácie obsahuje:

- a) dátum a čas zápisu,
- b) spôsob poučenia, obsah poučenia, odmietnutie poučenia, informovaný súhlas, odmietnutie informovaného súhlasu a odvolanie informovaného súhlasu,
- c) dátum a čas poskytnutia zdravotnej starostlivosti, ak je odlišný od dátumu a času zápisu,
- d) rozsah poskytnutej zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- e) výsledky iných vyšetrení, ak sú súčasťou poskytovanej zdravotnej starostlivosti, o ktorej sa vykonáva zápis,
- f) identifikáciu ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka,
- g) identifikáciu osoby, ktorej sa zdravotná starostlivosť poskytla.

23. Podľa § 21 ods. 2 citovaného zákona, identifikácia ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka sa preukazuje v zdravotnej dokumentácii vedenej v písomnej forme menom a priezviskom, odtlačkom pečiatky a podpisom ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka, v zdravotnej dokumentácii vedenej v elektronickej forme elektronickým podpisom ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka.

24. V zmysle § 21 ods. 3 citovaného zákona, zápis v zdravotnej dokumentácii musí byť pravdivý a čitateľný.

25. Podľa § 3 ods. Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

26. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

27. Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správne mu orgánu.

28. Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

29. Podľa § 197 SSP správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, môže doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy, a to aj na návrh účastníka konania, ktorým však nie je viazaný.

30. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

31. V kasačnej sťažnosti žalobkyňa argumentuje predovšetkým tvrdením, že pacientovi bolo RTG - OPG vyšetrenie ako aj parodontologická liečba indikovaná, túto však z finančných dôvodov odmietol. Tvrdená skutočnosť však nevyplýva zo zdravotnej dokumentácie, ktorá je súčasťou administratívneho spisu žalovaného.

32. Neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je vedenie zdravotnej dokumentácie, ktorou je súbor údajov o zdravotnom stave osoby, o zdravotnej starostlivosti a o službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti tejto osobe. Podľa § 21 ods. 1 písm. b/ zákona č. 576/2004 Z. z. zápis do zdravotnej dokumentácie obsahuje tiež spôsob poučenia, obsah poučenia, odmietnutie poučenia, informovaný súhlas, odmietnutie informovaného súhlasu a odvolanie informovaného súhlasu. Informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona.

33. Inak povedané, žalobkyňa mala v prejednávanej veci povinnosť pacientovi RTG - OPG vyšetrenie ako aj parodontologickú liečbu navrhnúť a informovať ho o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia takéhoto zdravotného výkonu a o rizikách jeho odmietnutia. V prípade, že pacient z finančných alebo iných dôvodov navrhovanú liečbu odmietol, následnou jej povinnosťou bolo vykonať zápis o odmietnutí informovaného súhlasu pacientom.

34. Takýto zápis sa však v zdravotnej dokumentácii pacienta A.G. nenachádza.

35. Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 581/2004 Z. z. podkladom na výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a na výkon kontroly správneho poskytovania zdravotnej starostlivosti je zdravotná dokumentácia.

36. Žalovaný rozhodoval na základe zákonom stanoveného podkladu - zdravotnej dokumentácie pacienta. Ak by sa v dokumentácii nachádzal záznam o odmietnutí informovaného súhlasu, nemohol by sankcionovať žalobkyňu za opomenutie uvedených zdravotných výkonov. Keďže ale zdravotná dokumentácia pacienta podobný zápis neobsahuje, správne žalovaný považoval tvrdenie žalobkyne za nepreukázané a vyjadrenie zdravotnej sestry L.Í. A. za nedôveryhodné.

37. Skutočnosti týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti sa prvotne preukazujú zdravotnou dokumentáciou. Zdravotná dokumentácia je jediným dôkazným prostriedkom, ktorý zákonodarca stanovil pre výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou. Je dokumentom pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti typickým, ba dokonca je neoddeliteľnou súčasťou jej poskytovania (§ 4 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z. z.). Okrem samotného dôkazného účelu je totiž potrebná i pre ďalší výkon zdravotnej starostlivosti, akou je budúca diagnostika a vyťažovanie anamnestických údajov. Z týchto dôvodov zákonodarca stanovil poskytovateľom zdravotnej starostlivosti pomerne prísne povinnosti čo sa týka obsahu zdravotnej dokumentácie a mal za to, že takto prísne vedená dokumentácia bude dostatočným podkladom pre výkon dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou. Správny poriadok vrátane ustanovení o dokazovaní sa na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nepoužije.

38. V následnom správnom konaní o uložení pokuty už je možné použiť na dokazovanie všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi, ako to stanovuje Správny poriadok. Platí však tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov. Táto zásada vyslovuje požiadavku, podľa ktorej správny orgán je povinný zistiť skutočný stav veci, nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov (§ 32 ods. 1 správneho poriadku). Je teda vecou jeho správnej úvahy, ktoré dôkazy vykoná a vykonanie ktorých nepovažuje za potrebné, pričom je však povinný takéto vykonanie či nevykonanie dôkazu v rozhodnutí riadne a preskúmateľným spôsobom odôvodniť.

39. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí vysvetlil, prečo vyjadrenie zdravotnej sestry žalobkyne nepovažuje za dôveryhodné (ide o zamestnankyňu žalobkyne, a teda osobu existenčne od žalobkyne závislú, čo spochybňuje jej objektivitu), pričom zdôraznil tiež jeho rozpor so zdravotnou dokumentáciou.

40. Vyjadrenie zubnej techničky je pre vec samu irelevantné, keďže toto sa týka protetickej náhrady v čeľusti pacienta, za ktorú žalobkyňa sankcionovaná nebola.

41. Zo zákona č. 581/2004 Z. z. ani iných právnych noriem nevyplýva povinnosť žalovaného vyšetriť či

vypočúť pacienta. Zákon predpokladá, že zdravotná dokumentácia bude dostatočným podkladom pre dohľad.

42. Pokiaľ ide o vyjadrenie MUDr. E., s týmto sa správny orgán takisto vysporiadal, keď zdôraznil, že ide o odpovede na všeobecne položené otázky, navyše telefonickou formou. MUDr. E. nemal prístup k zdravotnej dokumentácii pacienta, jeho odpovede z tohto dôvodu rovnako museli byť len všeobecného charakteru, neprihliadajúc na konkrétnu anamnézu pacienta. Takto všeobecne formulované tvrdenia nemohli byť podkladom rozhodnutia, avšak k správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti sa - po preštudovaní zdravotnej dokumentácie pacienta - vyjadrili dvaja odborníci žalovaného.

43. Odborné stanovisko MUDr. D. Q. je riadne podpísané a tvrdenie žalobkyne, že odborníčka žalovaného jej v telefonickom rozhovore tvrdila, že nenašla pochybenia, je irelevantné, pretože rozhodujúci je obsah písomne podaného stanoviska, nie (nepreukázaný) obsah telefonického rozhovoru.

44. Z administratívneho spisu žalovaného nevyplýva, že by žalobkyňa predložila konkrétny relevantný dôkaz, ktorý by nejakým spôsobom spochybňoval odborný záver prizvaných odborníkov, a preto i podľa názoru Najvyššieho súdu SR neexistoval právny dôvod za daného skutkového stavu, aby žalovaný vo veci nariadil aj znalecké dokazovanie. V tejto súvislosti správne žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal na skutočnosť, že s postavením odborníkov v danom medicínskom odbore a súdnych znalcov sa už vysporiadal Najvyšší súd SR v rozsudkoch č. k. 4Sžo/10/2008 z 26.02.2009 a č. k. 10Sžo/21/2014 z 15.04.2015.

45. Žalobkyňa ďalej síce uvádza, že ak by bola prof. J. príbratá ako znalkyňa, žalobkyňa by sa proti jej ustanoveniu odvolala, neuvádza však konkrétne dôvody tohto konania, napr. dôvody osobnej zaujatosti, preto kasačný súd nemohol na takéto tvrdenie prihliadnúť. Žalobkyni bolo odborné stanovisko doručené, pričom mala a tiež využila právo vyjadriť sa k nemu, čo aj využila.

46. Záverom je namietaná neadekvátnosť výšky pokuty. V konaní o uložení pokuty za nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť môže žalovaný uložiť pokutu, ak ide o fyzickú osobu až do výšky 3.319 Eur.

47. Základnou funkciou správneho trestania je funkcia ochranná, teda správnym trestaním sa chránia zákonom chránené záujmy a umožňuje sa ňou realizácia ostatnej správnej činnosti. Medzi ďalšie funkcie správneho trestania patrí funkcia preventívna, reparačná, represívna, satisfakčná a výchovná. Prakticky sa nedá určiť, ktorá z funkcií je hlavná, či najdôležitejšia. Jedná sa o systém, ktorý vychádza z princípu vzájomného dopĺňania sa a koexistencie. Preventívna úloha postihu nespočíva len v účinku voči žalobcovi. Postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností. Tento účinok však môže vyvolať len postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu, včas a vecne správne vyvedený. Ak ide o finančný postih, musí byť citeľný v majetkovej sfére delikventa, teda nesmie pre neho byť zanedbateľný, a teda nutne musí obsahovať aj represívnu zložku. V opačnom prípade by postih nemal zmysel. (Rozsudok Mestského súdu v Prahe zo dňa 16.11.2004, č. j. 10Ca 250/2003-48).

48. Žalobkyni bola uložená pokuta vo výške 300 Eur, teda pri dolnej hranici sadzby. Takto stanovená pokuta plní predovšetkým preventívnu funkciu a zohľadňuje závažnosť zistených nedostatkov, ktorých následkom bolo nespomalenie progresie ochorenia - parodontitídy. Uvedené žalovaný v napadnutom rozhodnutí zdôvodnil.

49. Pokiaľ teda žalovaný v napadnutom rozhodnutí rozhodol o porušení povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne, následkom čoho bola žalobkyni uložená pokuta, kasačný súd túto skutočnosť považuje za logicky správnu, v súlade s princípmi správneho trestania. Rovnako ako krajský súd aj Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je zákonné, vydané po náležitom zistení skutkového stavu a logicky správne odôvodnené.

50. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietol.

51. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže žalobca v tomto konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

52. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.